

Opoczno, dnia 12 kwietnia 2019 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

W OPOCZNIE

URZĄD MIEJSKI w Opocznie
BIURO OBSŁUGI INTERESANTA

Wpłynęło
data 15. 04. 2019

Ilość zał. .... Lp.dz. 9085
Podpis .....

Urząd Miejski w Opocznie

ul. Staromiejska 6

26-300 Opoczno

Nasz znak: PIWet.Or.075/6/19

Dot. sprawy nr: BRM.033.41.2019

pismo z dnia: 18.03.2019 r.

W odpowiedzi na pismo znak: BRM.033.41.2019 z dnia 18.03.2019 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Opocznie przesyła informację dotyczącą stanu sanitarno - weterynaryjnego na terenie powiatu opoczyńskiego za I kwartał 2019.

Inspekcja Weterynaryjna funkcjonuje w oparciu o nw. ustawy:

1. Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1557).
2. Ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 242 z późn. zm.).
3. Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1967).
4. Ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 475).
5. Ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 269).
6. Ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (tekst jedn. Dz. U. 2017 r., poz. 546 z późn. zm.).
7. Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 122).

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Opocznie realizuje, nałożone na Inspekcję Weterynaryjną, zadania ustawowe z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego, w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego.

Zadania te realizowane są w szczególności poprzez:

- 1) zwalczanie:

- a) chorób zakaźnych zwierząt, w tym zapobieganie wystąpieniu, wykrywanie i likwidowanie ognisk tych chorób,
  - b) chorób zwierząt, które mogą być przenoszone na człowieka ze zwierzęcia lub przez produkty pochodzenia zwierzęcego lub biologicznych czynników chorobotwórczych wywołujących te choroby:
    - obserwacje zwierząt w kierunku wścieklizny – 10 obserwacji;
- 2) monitorowanie chorób zakaźnych zwierząt zwalczanych z urzędu;
- Gruźlica bydła – 1673 szt.
  - Bruceloza bydła – 1031 szt.
  - Enzootyczna białaczka bydła – 1031 szt.
  - Bruceloza owiec – 0 szt.
  - Klasyczny pomór świń i leptospiroza u świń i dzików – 14 szt. (4 szt. świń i 10 szt. dzików)
  - Pryszczycza bydła – 3 szt.
  - Choroba pęcherzykowa świń – 3 szt.
  - ASF dziki – 2 dziki,
  - Choroba Aujeszky'ego świń – 1147szt.
  - BSE –0 prób
  - Scrapie – 6 prób
  - HPAI – 0 prób
  - IBR/IPV, gorączka Q – 0 prób
  - Choroba niebieskiego języka – 0 prób
- 3) badanie zwierząt rzeźnych i innych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego
- w zakładach nadzorowanych:
    - a) świnie – 18 719 szt.
    - b) bydło – 585 szt.
    - c) owce i kozy – 33 szt.
  - w ubojach terenowych - na użytek własny:
    - a) świnie – 2 szt.
    - b) dziki – 62 szt;
- 4) przeprowadzanie:
- weterynaryjnej kontroli w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu;
  - kontroli wymogów wzajemnej zgodności – w obszarach: identyfikacja i rejestracja zwierząt, zdrowie publiczne zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób, dobrostan zwierząt – 6 kontroli;
- 5) sprawowanie nadzoru nad:
- a) bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej:
    - 5 kontroli zakładów produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego,
    - 1 kontrola środków transportu do przewozu żywności pochodzenia zwierzęcego
    - 10 kontroli gospodarstw produkujących mleko surowe do skupu,
    - 10 kontrole środków transportu mleka,
  - b) wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego – 11 kontroli,

- c) wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz:
  - Plan Urzędowej Kontroli Pasz w ramach Krajowego Monitoringu Pasz – 77 prób,
  - kontrola gospodarstw w zakresie stosowania pasz – 52 kontrole,
- d) zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego – 0 kontroli,
- e) przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt – 100 kontroli,
- f) przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt – 6 kontroli,
- g) przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie – 75 kontroli;
- 6) prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i środkach żywienia zwierząt:
  - 16 prób w monitoringu pasz,
  - 23 próby w monitoringu żywności pochodzenia zwierzęcego.
- 7) prowadzenie wymiany informacji, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej, tj:
  - o występujących chorobach zakaźnych i zaraźliwych zwierząt,
  - o przemieszczaniu zwierząt,
  - o przesyłkach produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

W rejestrze Powiatowego Lekarza Weterynarii w Opocznie wg stanu na 31.03.2019 r.

znajdują się następujące podmioty, prowadzące działalność nadzorowaną:

- zakłady przetwórstwa mięsa czerwonego – 11,
- punkt skupu dziczyzny – 1,
- sprzedaż bezpośrednia – 5,
- rolniczy handel detaliczny – 7,
- transport środków spożywczych – 2,
- pośrednictwo w obrocie produktami pochodzenia zwierzęcego – 1,
- wytwarzanie produktów garmazeryjnych – 2,
- pakownia jaj – 1,
- punkty odbioru mleka – 48,
- punkty kopulacyjne – 13,
- punkty unasienniania zwierząt – 3,
- pośrednictwo w obrocie zwierzętami – 7,
- ферmy drobiu rzeźnego – 3,
- ферmy kur niosek – 1,
- środki transportu zwierząt – 14,
- zarobkowy przewóz zwierząt – 9,
- hodowla zwierząt akwakultury – 10,
- punkty obrotu paszami 22,
- transport pasz – 27,
- wytwórnie materiału paszowego – 1,
- schronisko dla zwierząt – 1,
- zakłady wytwarzające karmy dla zwierząt towarzyszących – 5,
- transport ubocznych produktów zwierzęcych – 6,

- zbiornica zwłok zwierzęcych – 1,
- biogazownia – 1,
- koła łowieckie pozyskujące tusze zwierząt łownych na potrzeby własne – 5,
- targi, wystawy, konkursy – 4.

Pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej pozostają również gospodarstwa produkujące mleko surowe do skupu, których na dzień 31.03.2019 r. jest 1000.

Na podstawie wyników przeprowadzonych badań w kierunku enzootycznej białaczki bydła, brucelozы bydła i owiec oraz gruźlicы bydła uznajemy teren powiatu opoczyńskiego za wolny od ww. chorób. W związku z tym, monitoringiem w kierunku tych jednostek chorobowych objęte jest 1/5 stad bydła.

Powiat opoczyński uznany został także za wolny od wirusa choroby Aujeszky'ego i dnia 03 kwietnia 2013 r. wpisany do wykazu regionów wolnych. Wykaz ten znajduje się na stronie Głównego Inspektoratu Weterynarii (ścieżka dostępu: www.wetgiw.gov.pl → Zdrowie i ochrona zwierząt → Zwalczenie chorób zakaźnych → choroba Aujeszky'ego → wykaz regionów wolnych od wirusa choroby Aujeszky'ego u świń) i umieszczone w nim są wszystkie regiony, które zostały uznane za wolne od tej choroby. W 2018 r. nie stwierdzono przypadków wystąpienia choroby Aujeszky'ego u świń na obszarze naszego powiatu.

W 2008 r. na terenie Rzeczypospolitej Polskiej został wdrożony program zwalczania choroby Aujeszky'ego u świń. Realizacja programu na terenie powiatu opoczyńskiego rozpoczęła się 20.05.2008 r. (na terenie całej Polski w latach 2008-2013). Prowadzenie monitoringu choroby Aujeszky'ego i uwolnienie Polski od tej choroby jest warunkiem handlu żywymi świniami oraz mięsem z krajami Unii Europejskiej.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.03.2019 r. r. zbadano **1219** prób krwi od świń w kierunku choroby Aujeszky'ego. Na obecnym etapie realizacji programu w stadach świń prowadzone jest stałe monitorowanie choroby, które polega na 1-krotnym pobraniu krwi od świń 1 raz w roku.

Zgodnie z ust.2.6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszky'ego u świń (poz. 513) podstawą zwalczania choroby Aujeszky'ego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oprócz oceny i monitorowania sytuacji epizootycznej w stadach zarodowych i stadach o pełnym cyklu produkcyjnym, jest wzmocniony nadzór nad przemieszczaniem świń między stadami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz do rzeźni.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w świadectwo zdrowia zaopatruje się przesyłki:

1. Świń wprowadzanych do stad, punktów kopulacyjnych i punktów skupu oraz na targi, pokazy, wystawy i konkursy;
2. Świń przeznaczonych do uboju ze stad podejrzanych o zakażenie i zawieszonych;
3. Świń przeznaczonych do uboju ze stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszky'ego, na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 711, z późn. zm.).

I Przemieszczanie świń oraz materiału biologicznego między stadami.

Do stada zarodowego, stada o pełnym cyklu produkcyjnym oraz stada tuczników, uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszky'ego, mogą być wprowadzane świnię oraz ich

materiał biologiczny, pochodzące ze stada o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego.

Na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu mogą być wprowadzane świnie, które spełniają następujące wymagania:

1. Są oznakowane, zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, oraz
2. Pochodzą ze stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego.

Świnie wprowadzane do regionów uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego u świń w celu hodowli lub produkcji muszą spełniać dodatkowe wymagania weterynaryjne określone w art. 1 decyzji Komisji 2008/185/WE.

II Przemieszczanie świń do rzeźni.

Poddanie ubojowi świń pochodzących ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie lub zawieszono dokonuje się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni. Posiadacz świń informuje powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla siedziby stada o planowanym terminie przemieszczenia świń do rzeźni, a ten informuje o tym niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni.

Środki transportu, którymi dokonywany jest transport świń do rzeźni, powinny być oczyszczone i odkażone bezpośrednio przed i po transporcie. Dopuszcza się przewóz świń bezpośrednio do uboju w rzeźni ze stad podejrzanych o zakażenie oraz zawieszonych po drogach publicznych lub prywatnych, z wyłączeniem dróg w gospodarstwie, w którym znajdują się stada o statusie urzędowo wolnym od choroby Aujeszkyego.

Świnie wprowadzane do regionów uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego u świń w celu uboju muszą spełniać dodatkowe wymagania weterynaryjne określone w art. 2 decyzji Komisji 2008/185/WE.

17.02.2014 r. na terenie Polski pojawił się pierwszy przypadek afrykańskiego pomoru świń (ASF). Od tego czasu występowały kolejne przypadki ASF u dzików i ogniska ASF u trzody chlewnej. W roku 2014 stwierdzono 2 ogniska ASF u świń, w roku 2015 – 1 ognisko, w roku 2016 – 20 ognisk, w 2017 roku - 81 ognisk, w 2018 – 109 ognisk tej choroby, a w 2019 – 1 ognisko. Ponadto w 2014 r. stwierdzono 30 przypadków ASF u dzików, w 2015 r. – 53 przypadki, w 2016 r. - 80 przypadków, a w roku 2017 – 740 przypadków tej choroby u dzików. W roku 2018 stwierdzono 2443 przypadków tej choroby u dzików. W I kwartale roku 2019 – 754 przypadki. Ogółem od chwili wystąpienia w Polsce afrykańskiego pomoru świń do 31.03.2019 r. stwierdzono 4100 jego przypadków u dzików i 214 ognisk u świń. Jest to wysoce zakaźna wirusowa choroba, niebezpieczna dla trzody chlewnej i dzików, ale zupełnie niezaraźliwa dla człowieka.

W związku z jej wystąpieniem zostały podjęte restrykcyjne działania, m. in. ponowne wprowadzenie świadectw zdrowia dla świń na terenie całego kraju. Powstał też międzyresortowy zespół do zwalczania ASF, dzięki któremu zostały uszczelnione wschodnie granice Polski, które są jednocześnie zewnętrznymi wschodnimi granicami Unii Europejskiej. Istnieje jednak ciągle zagrożenie przedostawania się ASF z terytorium Ukrainy, Białorusi i Federacji Rosyjskiej.

W Europie tereny dotknięte tą chorobą dzieli się obszary zagrożenia (gdzie występują ogniska u świń i przypadki u dzików), obszary objęte ograniczeniami (gdzie występują przypadki u dzików) oraz obszary ochronne (gdzie nie ma jeszcze ani ognisk, ani przypadków), zgodnie z załącznikiem do Decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru

świń w niektórych państwach członkowskich. Ponadto w Polsce przyjęto „Program mający na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”. Celem zwalczania ASF jest zapobieganie szerzeniu się wirusa również u zwierząt dzikich. Na dzień dzisiejszy powiat opoczyński położony jest w całości w tzw. obszarze działań średnioterminowych związanych ze zwalczaniem ASF (WAMTA), gdzie od wszystkich znalezionych martwych dzików oraz tych zabitych w wypadkach komunikacyjnych, jak również odstrzelonych wykazujących objawy chorobowe pobierane są próby do badań w kierunku ASF i przesyłane do Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Zduńskiej Woli.

W związku z lawinowym wzrostem liczby przypadków ASF w roku 2017 i 2018 w Polsce wprowadzono dodatkowe redukcyjne odstrzały dzików na obszarach o zwiększonym ryzyku jego wystąpienia.

W roku 2018 na wniosek Powiatowego Lekarza Weterynarii w Opocznie:

- Rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego Nr 1/2018 z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie zarządzenia odstrzału sanitarnego dzików na terenie niektórych obwodów łowieckich zlokalizowanych na obszarze województwa łódzkiego, teren powiatu opoczyńskiego został objęty odstrzałem sanitarnym dzików w obwodach łowieckich nr 204, 205, 206, 223, 225, 226, 255 i 278. Odstrzał; odstrzał dzików w przewidzianej ilości 20 szt. został wykonany;

- Rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego Nr 5/2018 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zarządzenia odstrzału sanitarnego dzików na terenie niektórych obwodów łowieckich zlokalizowanych na obszarze województwa łódzkiego, teren powiatu opoczyńskiego został objęty odstrzałem sanitarnym dzików w obwodach łowieckich nr 204, 205, 206, 223, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 255, 256, 257 i 278; odstrzał dzików w przewidzianej ilości 50 szt. został wykonany;

- Rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego Nr 8/2018 z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie zarządzenia odstrzału sanitarnego dzików na terenie niektórych obwodów łowieckich zlokalizowanych na obszarze województwa łódzkiego, teren powiatu opoczyńskiego został objęty odstrzałem sanitarnym dzików w obwodach łowieckich nr 204, 205, 206, 223, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 256 i 278. Odstrzał dzików w przewidzianej ilości 50 szt. został wykonany.

W roku 2019 na wniosek Powiatowego Lekarza Weterynarii w Opocznie:

- Rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego Nr 12/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzenia odstrzału sanitarnego dzików na terenie niektórych obwodów łowieckich zlokalizowanych na obszarze województwa łódzkiego, teren powiatu opoczyńskiego został objęty odstrzałem sanitarnym dzików w obwodach łowieckich nr 202, 204, 205, 206, 223, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 255, 256, 257 i 278. Odstrzał; odstrzał dzików w przewidzianej ilości 50 szt. został wykonany do 15 lutego 2019 r.

Z uwagi na duże zagrożenie związane z możliwością wystąpienia afrykańskiego pomoru świń Powiatowy Lekarz Weterynarii w Opocznie prowadzi systematycznie szkolenia i akcje informacyjne dla hodowców, myśliwych, lekarzy weterynarii oraz dla przedstawicieli gmin i sołectw, celem rozpowszechniania wiedzy na temat tej choroby.

Od kwietnia 2018 r. prowadzone są kontrole bioasekuracji gospodarstw, w których utrzymywane są świny. Obowiązki w tym zakresie określone zostały w Rozporządzeniu MRiRW z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń. Polegają one m. in. na:

1) utrzymywaniu świń w gospodarstwie w sposób wykluczający kontakt z wolno żyjącymi dzikami,

2) karmieniu świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących,

3) stosowaniu mat dezynfekcyjnych, bieżącym oczyszczaniu i odkażaniu narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanego do obsługi świń,

4) stosowaniu przez osoby mające kontakt z dzikami środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń, w tym odkażanie obuwia.

W przypadkach stwierdzenia w trakcie kontroli, że w gospodarstwie nie były przestrzegane zasady bioasekuracji, wydane zostały decyzje administracyjne, nakazujące w krótkim czasie usunięcie uchybień. Wykonanie wydanych zaleceń sprawdzane jest w trakcie rekontroli, po upływie wskazanego terminu. Należy bowiem mieć na uwadze, że przenoszenia wirusa ASF do stad świń utrzymywanych w gospodarstwach dokonują w głównej mierze ludzie i od ich świadomości i odpowiedzialności zależy bezpieczeństwo i zdrowie tych zwierząt.

Pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Opocznie prowadzą również kontrole targowiskowe żywności pochodzenia zwierzęcego, w celu ewentualnego wykluczenia z obrotu środków spożywczych, mogących stanowić źródło zakażenia afrykańskim pomorem świń.

W latach 2016 i 2017 w naszym kraju wystąpiła Wysoce Zjadliwa Grypa Ptaków (HPAI), która jest bardzo groźna dla ptaków dzikich i dla drobiu, gdyż bardzo łatwo się rozprzestrzenia i bardzo szybko się rozwija. W roku 2018 oraz w I kwartale 2019 przypadków tej choroby nie odnotowano, jednak każdego roku w okresie migracji ptaków wzrasta ryzyko pojawienia się wirusa HPAI na terenie Polski.

Ze względu na bardzo poważne, negatywne skutki gospodarczo - finansowe, jakie powoduje Wysoce Zjadliwa Grypa Ptaków dla regionów, w których się pojawia, podlega ona szczególnym zasadom zwalczania, uregulowanym zarówno przez prawo unijne jak i krajowe. Zasady te określają:

1) unormowania unijne:

- Dyrektywa Rady 2005/94/WE z dnia 20 grudnia 2005r. w sprawie wspólnotowych środków zwalczania grypy ptaków i uchylająca dyrektywę 92/40/EWG;
- Decyzja Komisji Nr 2006/415/WE z dnia 14 czerwca 2006r. dotycząca niektórych środków ochronnych w odniesieniu do wysoce zjadliwej grypy ptaków podtypu H5N1 u drobiu we Wspólnocie i uchylająca decyzję 2006/135/WE;
- Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2017/263 z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie środków zmniejszających ryzyko i wzmocnionych środków bezpieczeństwa biologicznego oraz systemów wczesnego wykrywania w związku z ryzykiem stwarzanym przez dzikie ptactwo w odniesieniu do przenoszenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków na drób;
- Decyzja Komisji Nr 2006/437/WE z dnia 4 sierpnia 2006r. zatwierdzająca podręcznik diagnostyczny dotyczący grypy ptaków, przewidziany w dyrektywie Rady 2005/94/WE;
- Decyzja Komisji Nr 2006/563/WE z dnia 11 sierpnia 2006r. dotycząca niektórych środków ochronnych w odniesieniu do wysoce zjadliwej grypy ptaków podtypu H5N1 wśród dzikiego ptactwa we Wspólnocie i uchylająca decyzję 2006/115/WE;
- Decyzja Komisji Nr 2007/598/WE z dnia 28 sierpnia 2007 r. dotycząca środków zapobiegających rozprzestrzenianiu się wysoce zjadliwej grypy ptaków u ptaków trzymanych w ogrodach zoologicznych oraz w zatwierdzonych jednostkach, instytucjach lub ośrodkach w państwach członkowskich;

2) unormowania krajowe:

- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r., poz. 1967);
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie zwalczania grypy ptaków (Dz. U. Nr 239, poz. 1752).

- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 04.04.2017 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (Dz. U. z 2017 r. poz. 722).

Zwalczanie grypy ptaków opiera się na dwóch podstawowych zasadach:

- przeciwdziałanie kontaktom pomiędzy drobiem a wirusem znajdującym się w otoczeniu (ptactwo dzikie);
- zaprzestanie rozprzestrzeniania wirusa poprzez zakażone ptaki domowe i dzikie.

Zasady takie mogą być stosowane poprzez:

- zatrzymanie rozprzestrzeniania zakażenia w drodze kontroli przemieszczania drobiu;
- eliminowanie źródeł zakażenia w drodze likwidacji zakażonego drobiu;
- eliminowanie wirusa w drodze odkażania obiektów, pojazdów, wyposażenia i materiałów, lub też niszczenia skażonych materiałów. Polityka w stosunku do grypy ptaków polega na eradykacji choroby w możliwie najkrótszym czasie przy równoczesnym ograniczeniu do minimum jej wpływu na gospodarkę, przy zastosowaniu kombinacji strategii obejmujących:
  - opanowywanie, które polega na kwarantannie, likwidacji wszystkich gatunków drobiu w zakażonym gospodarstwie oraz utylizację padłych i zlikwidowanych ptaków, jaj, mięsa i skażonych produktów drobiowych w celu usunięcia źródła zakażenia;
  - kwarantannę i kontrolę przemieszczania się w odniesieniu do drobiu i produktów drobiowych oraz przedmiotów znajdujących się na ogłoszonych obszarach zapowietrzonym, zagrożonym, zamkniętym w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się infekcji;
  - odkażanie obiektów, produktów i przedmiotów w celu zlikwidowania wirusa w zapowietrzonych obiektach oraz w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się zakażenia na ogłoszonych obszarach;
  - prowadzenie dochodzeń epizootycznych mających na celu ustalenie źródła i zasięgu zakażenia oraz dostarczenia dowodów pozwalających na uznanie kraju lub obszaru za wolny od choroby;
  - podział na strefy w celu zdefiniowania obszarów zakażonych i obszarów wolnych od choroby;
  - działanie polegające na uświadamianiu społeczeństwa w celu ułatwienia współpracy koniecznej przy zwalczaniu tej choroby.

Obowiązki hodowców drobiu w powyższym zakresie określa wspomniane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 04.04.2017 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (Dz. U. z 2017 r. poz. 722), obowiązujące od 06.04.2017 r., do chwili obecnej. W sytuacji odnotowania realnego zagrożenia wystąpienia ptasiej grypy Inspekcja Weterynaryjna podejmie kontrole realizacji nakazów i zakazów wynikających z tych przepisów. Należy przy tym pamiętać, że za ich nieprzestrzeganie przewidziane są sankcje w postaci bardzo wysokich kar finansowych.

Na dzień dzisiejszy powiat opoczyński jest wolny od zakaźnych i zaraźliwych chorób zwierząt.

Od roku 2009 na terenie powiatu opoczyńskiego prowadzone są kontrole wymogów wzajemnej zgodności w obszarach: identyfikacja i rejestracja zwierząt (obszar A), zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób zakaźnych zwierząt (obszar B) oraz dobrostan zwierząt (obszar C).

Podczas ww. kontroli sprawdzane są:

1) w obszarze A - identyfikacja i rejestracja zwierząt:

- oznakowanie bydła, świń, owiec i kóz,
- paszporty bydła,
- książki rejestracji stada bydła, świń, owiec i kóz,
- terminowość w zgłaszaniu przemieszczeń zwierząt

2) w obszarze B – zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób zakaźnych zwierząt:

- zakaz stosowania związków o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta- agonistycznym,
- bezpieczeństwo żywności i pasz,
- zapobieganie, kontrola i zwalczanie niektórych pasażowalnych encefalopatii (np. choroba wściekłych krów),
- zgłaszanie niektórych chorób zakaźnych zwierząt,

3) w obszarze C - dobrostan zwierząt:

- minimalne normy ochrony cieląt,
- minimalne normy ochrony świń,
- ochrona zwierząt gospodarskich,

Raporty z czynności kontrolnych sporządzone podczas wizyty w gospodarstwie przekazywane są do Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Opocznie. Na podstawie danych zawartych w raporcie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ustala wysokość przyznawanych płatności.

Od dnia 1 stycznia 2017 r. weszły w życie akty prawne umożliwiające rejestrację rolniczego handlu detalicznego, w tym przede wszystkim ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o *zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników* (Dz. U. poz. 1961) oraz rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w *sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania* (Dz. U. poz. 2159).

Tym samym od dnia 1 stycznia 2017 r podmioty, w tym rolnicy prowadzący gospodarstwa rodzinne mogą rozpocząć działalność w ramach takiego handlu po uprzedniej rejestracji (bez obowiązkowego zatwierdzenia) u powiatowego lekarza weterynarii (produkty pochodzenia zwierzęcego lub żywność zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, tj. żywność złożona) lub państwowego powiatowego inspektora sanitarnego (żywność pochodzenia niezwierzęcego). W tym celu należy złożyć odpowiedni wniosek do ww. organów urzędowej kontroli żywności. Szczegółowe informacje na temat procesu rejestracji rolniczego handlu detalicznego można uzyskać u właściwego ze względu na siedzibę zakładu lub miejsce prowadzenia działalności powiatowego lekarza weterynarii lub państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Rolniczy handel detaliczny (RHD) to jedna z form handlu detalicznego, dla której w polskim porządku prawnym przyjęto odrębne uregulowania w zakresie nadzoru organów urzędowej kontroli żywności oraz wprowadzono określone preferencje podatkowe. W ramach takiego handlu możliwe jest m.in. przetwórstwo i zbywanie wytworzonej żywności konsumentom końcowym. Warunkiem jest to, że taka żywność musi pochodzić w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu, a sprzedaż odbywa się z zachowaniem limitów wskazanych w ww. rozporządzeniu oraz limitu przychodów z takiej sprzedaży do kwoty 40 000,00 zł, o ile producent chce korzystać z preferencji podatkowych. Wprowadzenie przepisów dotyczących rolniczego handlu detalicznego zostało nagłośnione przez media i przez organizacje działające na rzecz

rolnictwa w Polsce, aby rolnicy mogli uzyskać informacje o możliwości prowadzenia tego rodzaju działalności. Jednak na terenie naszego powiatu zainteresowanie tą formą sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego, pochodzących z gospodarstw rolniczych, jest niewielkie. Wg stanu na dzień 31.03.2019 r. jedynie 9 właścicieli gospodarstw prowadzi RHD, pozostający pod nadzorem weterynaryjnym.

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Opatowie
dr wet. Włodzisław Korupski